

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΠΑΓΩΓΕΑ

Εν Ἑλλάδι Δραχ. 10
Εν Τουρκίᾳ 1/2 τουρκικῆς λίρας
Εν τῇ ἄλλῃ ἀλλοδαπῇ 1/2 ἀγγλικῆς λίρας

Ἀρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης ἐκάστου μηνός.

ΑΓΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ

Πᾶσα αἰτήσις ἀφορᾶσα εἰς τὸ φύλλον ἀπεύθεται
Πρὸς τὸν κ. Γ. Λαμπροδὴν δικηγόρον
Ὁδὸς Σόλωνος 36

Τὰ χειρόγραφα δὲν ὑποδίδονται

ΟΡΓΑΝΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΩΝ ἨΘΙΚΩΝ ΚΑΙ ΥΛΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΘΝΟΥΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κύριον ἄρθρον (Ἡ σημασία τῶν ἐν τῇ Βουλῇ ἀγορευμάτων Δραγοῦμης καὶ Θεοτόκης). — Οἱ ξένοι περὶ Μικρὰς Ἀσίας (Περὶ τῆς χερσονήσου τῆς Κιλικίας). — Ἀγγέλματα καὶ θύλοι. — Αἱ ἐξωτερικαὶ σχέσεις τῆς Ἑλλάδος (Ἡ περὶ αὐτῶν ἐν τῇ Βουλῇ συζητήσις). — Τὰ ἐν Ἑλλάδι. — Τελευταίαι ἐκδόσεις.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 13 Δεκεμβρίου 1906

Τὸ ἔτος 1906 φέρεται πρὸς τὴν καταστροφήν του, ἀφ' οὗ ἐπὶ μῆνας μὲν ὅλους ἐπώρευσε ἀγωνίας καὶ πικρίας, συμφορὰς καὶ ἀλγὸς ὀδυνηρότατα εἰς τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς τὸ σῶμα, ρίπτει δὲ νῦν ἐκπνέον φωτεινότητος ἀκτίνας ἐλπίδος οἰοῦναι προαγγέλλον τοῦ 1907 τὴν ἐπιτολὴν αἰσιωτάτην.

Διωγμοὶ βάρβαροι ἐν Ρωμανίᾳ, διωγμοὶ βανδαλικοὶ ἐν Βουλγαρίᾳ, παραγνώρισις καὶ ἀδικία ἐν Κρήτῃ, ὁμόθυμος ἀπανταχόθεν κατακραυγὴ καὶ εἰς τὴν ἄλγος τῶν τραυματῶν ἐπήρχετο ὡς ἐπιστέγασμα ἡ ὀδύνη ἡ ἐκ τῆς γλυκείας καὶ τῆς περιφρονήσεως, ἡ θλίψις, ἐπὶ καταγορεύμεθα καὶ κατεδικάζομεθα, ὡς φοβεῖς, ἐν ᾧ ἤμεθα τὰ θύματα.

Σπανίως ἐπὶ μίαν φυλὴν ἐνέσκηψαν οὕτω ἀλλεπάλληλοι τόσον μεγάλοι συμφοραὶ, κατὰ τοὺς μῆνας δὲ Ἰουλίου καὶ Αὐγούστου τὸ μαρτύριον ἔφαθε τὸν τραγικὸν βαθμὸν τῆς σκαυρώσεως. Σπαυροῦμενοι ἐλευαζόμεθα καὶ ἐνεπυόμεθα καὶ εἰς τοὺς γογγυσμούς, οὓς βασιλίζομενοι ἐξεπέμποιμεν, ἐδίδομεν τὸ μέγα δῶμα τῆς χαίρεκακίας καὶ διὰ κολαφιστικῶν ἀντημείδοντο αἱ ὑπὲρ τοῦ δικαίου ἡμῶν ἐκείναι.

Ἐν Κρήτῃ κατ' Ἰούλιον ἀπεβάλλομεν, ὅτι δι' ὀκταετῶν ἀπαραιμύλου φιλοπατρίας εὐσταθεστάτων προσπαθειῶν ἐκερδήσαμεν καὶ τὸν σκοτασμὸν τῶν ἐν τῇ νήσῳ ἑλληνικῶν ἐλπίδων ἐρώπισαν διὰ τῆς ἀπαίσιας λάμψεως τῶν αἰγλῶν τῆς πυρπολουμένης Ἀρχαίας. Τὸ πᾶν ἐφαίνετο συνωμοτοῦν κατὰ τῆς Ἑλλάδος καὶ αὐτὰ ἐπὶ τῆς φύσεως τὰ στοιχεῖα καὶ ἡ ἀπόγνωση ἐκορυφώθη εἰς τοσοῦτον, ὥστε ἤλθον στιγμαὶ νὰ νομίζῃς ὅτι ἡ Ἑλλὰς παρερρόνησεν ἐμμένουσα εἰς ὅσα τοσαύτας προσεπόρισαν αὐτῇ συμφορὰς, ὅτι ἡ Εὐρώπη ἐξηγνώθη ἐπανελθούσα εἰς τοῦ μεταίωνος τῆς ἔξαι.

Ἀλλὰ τὸ ἔθνος ἐδείχθη ἐν τούτῳ ἑαυτοῦ καὶ τῆς ιστορίας του ἀντάξιον, τοῦτο δὲ εἶναι ἀνάγκη πάσῃ ἡμῶν δυνάμει νὰ ἐξάρωμεν οὐχὶ ἀπλῶς πρὸς τὸν αὐτάρεσκον ἔπαινον, ἀλλὰ πρὸς τὸ ὠφέλιμον διδάγμα, ὅτι νικῶσιν οἱ λαοὶ οἱ καὶ ὅταν σταυρώωνται μὴ ἀπαρνούμενοι τὰ δικαίωτά των, ὅτι νὰ ἀπολεσθῇ δὲν εἶναι δυνατόν ἔθνος, ὅταν ἐναντίον τῆς καταδρομῆς ὅλου τοῦ κόσμου, παρ' ὅλην τὴν ἐσχάτην αὐτοῦ ἀσθένειαν ὑψοῦται ὑπερήφανον ἐν Κρήτῃ καὶ διακρύπτει πρὸς τὴν παντοδύναμον Εὐρώπην. Ἀρτῶνται νὰ ὑποκύνῃ εἰς τὰς διαταρᾶς σου διότι δὲν εἶναι δικαίαι, καὶ σπεντορεῖται τῇ φωτὶ κραυγῇ ἐν Μακεδονίᾳ: θὰ ἀμυνθῶ καὶ παρὰ τὰς ἐπιταγὰς σου κατὰ τῶν δολοφονούντων με, ὡς νικᾷ ὁ στρατιώτης, ὅστις καὶ πῖπτον σπρίγγει εἰς τὰς ἀγκάλας του τὸ παρὰ τῆς πατρίδος δόλον αὐτῷ ὄπλον.

Καὶ ἡ θαυμασία αὐτῇ ἐπιμονῇ τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους εἰς τὰ δικαίωτά του κατέσχευε καὶ ἀπέδωκε τελικῶς νικηρίαν. Τὴν Κρήτην διοικεὶ νῦν ὑπέρροχος πολίτης τῆς Ἑλλάδος ὡς ὑπάλληλος τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων. Προχθὲς ἐπὶ κατενόωσαν ἀξιομακίμως τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ ὡς πλάστας καὶ δημιουργοὺς τῆς πρώτης ζύμης τῶν κρητικῶν φαλάγγων, αἰτίνας θὰ συναγωνισθῶσι πρὸς τῆς ὅλης πατρίδος τὸ μέγα στράτευμα κατὰ τὸν ἀγῶνα, ἐν ᾧ θὰ κριθῇ εἰς τίνα ἡ ὅλη Ἀνατολὴ ἀνήκει.

Φωναὶ δικαιότεραι νῦν ἤρχισαν νὰ ἀκούωνται περὶ τῶν ἐν Μακεδονίᾳ ἑλληνικῶν δικαίων, καὶ ἡ σύγχυσις τῶν θυμάτων πρὸς τοὺς σφαγῆτας ἤρχισε νὰ διαλύηται καὶ οἱ ἥρωες τῶν

ἀμάχων κατὰ τοῦ ἑλληνισμοῦ διωγμῶν ἐν Ρωμανίᾳ καὶ Βουλγαρίᾳ ἤρχισαν νὰ ὀρεῖται τὰς δάφνας τῶν ἀδελφῶν νικῶντων, τὴν κατασχύνην καὶ τὴν βδελυγμίαν τῶν πεπολιτισμένων ἀνθρώπων.

Πνεῦμα πανδήμου ἐξεγέρσεως διατρέχει κατὰ τοὺς δύο τελευταίους μῆνας τὸ ἑλληνικόν, ἐξεγέρσεως ὅχι κατ' ἐγθρόν καὶ ἄλλοφύλων, ἀλλὰ κατὰ πολὺ μείζονος καὶ δυσπαραίστου πολέμου, καθ' ἑαυτοῦ καὶ τοῦ ληθάργρου του, τοῦτο δ' εἶναι τῶν κατορθωμάτων τοῦ τοῦ μείζοντος. Καὶ ἡ ἐξεγέρσις αὕτη εἶναι ἡ γνησιωτάτη καὶ ἡ αἰσιωτάτη ἀπόρροια τῆς ἐπὶ τὸ δικαίον πίστεως τοῦ, θαυμαστικῶς δ' ἡρμηνεύσαν τὴν πίστιν ταύτην ἐν τῇ Βουλῇ τῶν Ἑλλήνων ὁ Στέφανος Δραγοῦμης ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ ἔθνους, ὁ Γ. Θεοτόκης ὡς κυβερνήτης αὐτοῦ.

Ὅχι! δὲν θὰ τείνωμεν φιλίαν χεῖρα πρὸς τὴν Ρωμανίαν, εἰπον οὗτοι ἐν ὀνόματι τοῦ ἔθνους, διότι δὲν εἴμεθα ἡμεῖς οἱ ἀδικούντες.

Ὅχι! δὲν θὰ καταθέσωμεν ἀπὸ τῶν χειρῶν ἡμῶν τὸ ὄπλον, ἐφ' ὅσον καθ' ἡμῶν στρέφουσι τὸ ἰδικόν των οἱ δολοφόντοι. Εἴμεθα πρόθυμοι νὰ ὑτακούσωμεν εἰς τὰς συμβουλὰς τῆς Εὐρώπης, ἐν αὐτῇ ἐγγυηθῇ ἡμῖν, ὅτι θὰ μείνωμεν ἀπόρροιστοι, εὐγνώμονες δὲ διὰ τὴν πρὸς ἡμᾶς μέχρι τοῦδε εὐμένειαν τῆς συναισθανόμεθα ἐξ ἑαυτοῦ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ εἴμεθα ἑτοιμοὶ πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν δικαίων μας, ὅπου ὅποτε ἀν ταῦτα ἀπειληθῶσιν.

Ἐλάχιστα μέχρι τοῦδε τὸ κοινοῦβόλιον καὶ ἡ ἑλληνικὴ πολιτεία ἔδωκεν δείγματα περὶ τῆς ἱκανότητος αὐτῶν νὰ διηρμηνεύσωσι πιστῶς τοὺς πόθους, τὰς ἀνάγκας καὶ τὰς προνήμιας τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους. Νῦν κατορθώθη καὶ τοῦτο καὶ ὁ μελετῶν τοὺς λόγους τῶν δύο τούτων πολιτευτῶν πείθειται, ὅτι πνοὴ νῦν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα πνέει συνείσεως καὶ τόλμης, λογισμένης περισυλλογῆς καὶ ἀνδρικῆς πίστεως ἐφ' ἑαυτὴν καὶ τὰ δικαίωτά της.

Εἴθε οὕτω νὰ βαίνωμεν ἀεὶ ἐνεργοῦντες.

Οἱ ξένοι περὶ ἡμῶν

Ἐν τῷ γαλλικῷ Συνέδρῳ πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν ἑλληνικῶν δικαίων ἐμνημονεύσαμεν ἤδη ἐγκαίρως, ὅτι ὁ πρόεδρος αὐτοῦ κ. Ζυμόλ, τέως διευθυντὴς τῆς γαλλικῆς ἐν Ἀθῆναις ἀρχαιολογικῆς σχολῆς, ὁμίλει πρὸς τοὺς συνεληθόντας ἐταίρους τοῦ Συνέδρου περὶ Ἑλλάδος, ἵνα καταδείξῃ τὴν ἡθικὴν ὑποχρέωσιν εἰς προστασίαν τῶν δικαίων της. Ὁ λόγος οὗτος τοῦ σοφοῦ Γαλάτου ἀληθὲς ἀριστοῦργημα, πολὺ μᾶλλον ποιητικὸς ὕμνος ἢ ρητορικὴ ἀγόρευσις οὐ μόνον ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἑλλάδι, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ νέᾳ εἶναι ἀξιοθαύμαστος διὰ τὴν βαθύτητα, εἰς ἣν εἰσέδουσι τὸ πνεῦμα τοῦ σοφοῦ καθηγητοῦ ἐν τῇ ἑλληνικῇ ψυχῇ, καὶ τὴν δύναμιν, μεθ' ἧς ἐξεκίνησε τὰς ὑψίστας τῶν ἐκδηλώσεών της.

Εἴπε δὲ ὁ ὑπέρροχος ἄνθρωπος ταῦτα κατὰ τὴν ὑπό του νέου «Ἀστεως» γενομένην τῶν λόγων του μεταφράσειν.

«Ἀγαπῶμεν τὴν ἀρχαίαν Ἑλλάδα, τὸ διαρκὲς θαῦμα καὶ τὴν ἀναλλοίωτον εὐεργεσίαν τοῦ δαμονίου της. διὰ τὴν πάντοτε θάλλουσαν νεότητά της ἀριστοτεχνικῶν τῆς, διὰ τὴν γαλήνην καὶ γενναίωφροναν ὑψηλοφροσύνην τῶν ἠθικῶν καὶ πολιτικῶν συλλήψεών της, τῶν ὁποίων ἐμφορῶμεθα καὶ ἐκ τῶν ὁποίων ζῶμεν ἀκόμη καὶ τώρα.

Ἀλλ' ἀγαπῶμεν καὶ τὴν σύγχρονον Ἑλλάδα, διὰ τὴν φλογερὰν φιλοπατρίαν, διὰ τὴν ἐρασιμὴν κοινωνικότητά της, διὰ τὴν ἐυλόγιαν της πρὸς τοὺς προγόνους καὶ τὴν ἐν γένεσιν πίστιν της πρὸς τοὺς φίλους της, διὰ τὴν ἐργασίαν περιέργειαν τοῦ πνεύματός της, διὰ τὴν ποικιλόμορφον ἱκανότητά της, διὰ τὴν ἐν τῷ ἐννεον ἐνεργεῖαν τῶν προσπαθειῶν της, διὰ τὰς ἀξιοσημειώτους προσπάθους, τὰς ὁποίας ἐπέτελεσεν εἰς διάστημα βραχύτερον τοῦ αἰῶνος εἰς τὸ πνευματικὸν στάδιον.

Ἀγαπῶμεν τὴν Ἑλλάδα διὰ τὴν ἀδελφικὴν ἀγάπην, μετὰ τὴν ὁποίαν περιβάλλει τοὺς Ἕλληνας τοὺς στενάζοντας ἀκόμη ὑπὸ ζυγὸν ξένου, διὰ τὴν γενναίωφροσύνην μετὰ τῆς ὁποίας τοὺς περιβάλλει, τοὺς διδάσκει, τοὺς ἀναπτύσσει, διὰ τὸ θάρρος μετὰ τοῦ ὁποῖον πολλὰς τοὺς ὑπερησίοθους, διὰ τὴν εὐστάθειαν, μεθ' ἧς πάντοτε ἡξίωσε τὸν πρὸς τὰ δικαιώματά των σεβασμὸν, ἐπὶ τῇ βάσει

τῶν ἀρχῶν τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἐλευθερίας, καὶ ἐν περιπτώσει ἐδαφικῆς μεταβολῆς τῆς Ἀνατολῆς, τῆς ἰσοδικαίας διανομῆς μεταξὺ τῶν ἀντιζήλων ἐθνικιστῶν, ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ καὶ τῆς συγκυριαίας τῶν λαῶν, ἐλευθέρως ἀποφαινομένων.

Ἡ Ἑλλὰς ἐκ τῶν προτέρων κατέστη ἀξία τοῦ κλήρου, ὅστις θὰ λήγῃ εἰς αὐτήν, διὰ τὴν εὐμένειαν, τὴν δικαιοσύνην, τὴν φιλαλληλίαν, τὴν ὁποίαν ἐπέδειξε πάντοτε πρὸς τοὺς ξένους φυλῆς πληθυσμούς, τοὺς ὁποίους συνήκα ἐξεχώρησαν εἰς τὸ ἑλληνικὸν βασίλειον.

Τὸ «Ν. Ἀστὺ» κατ' εὐτυχίαν ἐμπνευσὶν προτείνει εἰς τοὺς ἀναγνώστας αὐτοῦ νὰ ἀποστείλουν οἱ βουλευόμενοι τὰ ἐπισκεπτήριά των, ὅπως ἀποσταλῇ τῇ λεγόμενῃ ἐδαφιστήριον ἐπὶ τῇ οὐτῷ λαμπρῶς μαρτυρηθείσῃ πρὸς τὴν Ἑλλάδα ἀγάπῃ του. Εἰμεθα δὲ βέβαιοι, ὅτι ἐκατοντάδες θὰ ἀπευθύνουν ἐπὶ τούτῳ, ἵνα διατρανώσῃ τὸ κατ' ἐξοχὴν ἑλληνικὸν αἶσθημα τῆς εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν δολοφόντον συνηγορὸν τῶν δικαίων τῆς ἡμετέρας πατρίδος.

Παρ' ἡμῖν τοῖς Ἕλλησι συμβαίνει ὡς πρὸς τὴν Γαλίαν διὰ καὶ παρὰ τοῖς ἑσπασίαις. Ὅσον θερμότερον καὶ δεύτερον ἀγαπᾷ, τοσοῦτον εὐδικτος εἶναι ὁ ἔσρος εἰς παρεξηγήσεις καὶ τοσοῦτον ζωηρότερα ἐκπνέονται ἡ πρώτη ἀγάπη μετὰ τὴν διάλυσιν τῶν πρώτων παραφροσῶν. Καὶ ὁ ἐλάχιστος τῶν πικρῶν λόγων ἐκ Γαλλίας προερχόμενος τραυματίζει κυριώτερον τὴν ἑλληνικὴν καρδίαν ἢ ὅσον βάνανος ἄλλου ἔθνους ὕβρις, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐλάχιστον γαλλικὸν μεδίαμα διανοίγει τὴν καρδίαν μας εἰς τρυφερότητας διαχύσεως πρὸς τὴν μεγάλην χώραν, ἥτις ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην χώραν δικαιούται νὰ κληθῇ ὡς διάδοχος τῆς καλλίστης κληρονομίας τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, ὅλον εἶναι ἡ φαιδρότης τῆς ψυχῆς καὶ ἡ εὐπείκεια τῆς διανοίας πρὸς τοὺς ὑψίστους τῆς ἀνθρωπότητος πόθους τῆς ἐλευθερίας, τῆς γνώσεως καὶ τῆς εἰρήνης.

Ἐκ τούτων τῶν λόγων συγκινούμεθα οἱ Ἕλληνας κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας, διότι πικρὰ ἐρχονται ἡμῖν ἐκ Γαλλίας τὰ μαρτύρια τῆς πρὸς ἡμᾶς ἀγάπης τῆς μεγάλης χώρας. Ἐκτός τι οὐ καὶ ὁμοῦ δ' ἐπιφανῆς βουλευτὴς Διονύσιος Κοσσὴν μακρὸν ἀνέπτυξεν ἐν τῇ γαλλικῇ Βουλῇ ἐπερωτήσιν περὶ τοῦ κρητικοῦ ζητήματος καὶ περὶ τῶν ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ Ἀνατολὶ Ρωμανίᾳ βουλγαρικῶν βαρβαροτήτων προκαλέσας συμπαινεσάσας δηλώσεις τοῦ σπουδαίου τῶν ἐκτερετικῶν. Τελευταίον δὲ ὁ γαλλικὸς «Χρόνος» ἐν κυρίῳ ἄρθρῳ παλαιῶν γνώμων ἀποταχθεὶς διεῖδε νῦν εὐκρινέστερον, ὅτι τὸ κρητικὸν ζήτημα εἶναι ἀσχετον πρὸς τὸ μακεδονικόν, ὅτι ἡ λύσις ἐκείνου ὁρίσασαι καὶ οὐδεὶς τῶν ἐν τῇ Ἰλλυρικῇ λαῶν δικαιούται νὰ προβάλλῃ ἀνταγωνισμοί, ἐὰν ἡ Κρήτη ἐνωθῇ ὡς πρέπει νὰ ἐνωθῇ, ὅτι τάχιστα, μετὰ τὴν Ἑλλάδα, διότι ἐν Κρήτῃ οἱ οἱ χριστιανοὶ κάτοικοι αὐτῆς θέλουσι τὴν ἑνωσιν, ἐν ᾗ ἐν Μακεδονίᾳ οἱ δὲν θέλουσι τὴν Βουλγαρίαν καὶ οἱ δὲν θέλουσι τὴν Ἑλλάδα. Μόνον δημοφιλῆς ὅσον τὴν ἀσφάλειαν τῆς ἐπιστοίας τῆς Εὐρώπης ἐκφερόμενον εἶναι δυνατόν νὰ λύσῃ τὸ μακεδονικὸν πρόβλημα κατὰ τὰς δι' αὐτοῦ ἐκφρασθεῖσας εὐχὰς τῶν κατοικοῦντων τὴν Μακεδονίαν λαῶν. Τοιαῦτα λέγει περὶ τοῦ τελευταίου ἄρθρου τοῦ γαλλικοῦ «Χρόνου», ὁρθὰ, δίκαια καὶ ἀληθῆ. Ἀξία νὰ ἐνθαρρύνωσιν ἡμᾶς μετὰ τὴν ἐλπίδα, ὅτι τὸ δικαίον, ὅς ἀριστὰ ποτε εἴπῃ ὁ δεινύμενος Τρικούρης, παραγνωρίζεται ἐνίοτε, καταπατεῖται πολλάκις ἀλλ' οὐδέποτε οὐδέποτε. Ἐν Γαλλίᾳ νῦν λαμβάνομεν τὴν πολιτικὴν ταύτην ἐνθάρρυνσιν καὶ πρὸς τὴν Γαλίαν εἴμεθα ἐπὶ τούτῳ μυχιαστάτα εὐγνώμονες.

ΜΙΚΡΑ ΑΣΙΑ

Περὶ τῆς χερσονήσου τῆς Κιλικίας.

(Τὰ καὶ προηγουμένον φύλλον)

Μέγα μέρος τῶν κατοίκων τῆς Ἀρμενίας ἀσχολεῖται εἰς τὴν ἀλίσκην ἰδίᾳ τῶν παλαιῶν, τῶν περιώνυμων θύνων τῆς Κιλικίας.

Ἡ φιλοπονία τῶν Ἀρμενίων εἶναι θαυμαστὴ καὶ ἀκατάβλητος, δι' αὐτῆς δὲ κατάρθωσαν νὰ μὴ πέσωσιν εἰς τὴν ἐσχάτην ἐνδειαν ὑπὸ τὸ δυσβάστακτον βῆρος τῆς αὐτόχρημα ληστρικῆς φορολογίας τῶν Τούρκων, οἵτινες οὐδὲν ἔτος ἰφθίμους νὰ παραβῇ χωρὶς καὶ νέον νὰ προσθέσωσι φόρον ὅτε μὲν ὑπὸ τὸν τύπον ἐκτάκτου εἰσφορᾶς, ἥτις ὅμως ἀπὸ τοῦ ἐτοίμου καθίσταται τακτικὴ ἑτησίᾳ φορολογία, ὅτε δὲ ὑπὸ τὸν τύπον ἱράνιου, ἀφ' ὧν ἑλλεί-

πει τὸ κύριον γνώρισμα, τὸ ἐκούσιον, διότι οἱ ἔσονται οὗτοι ἀνομοθέτητοι δυνεῖς ἐπιβιβάζονται βίᾳ τῶν ἀρχόντων.

Οἱ Ἀρμενιοὶ εἶναι γνήσιοι Ἕλληνες, τὴν φυλὴν ἀδύλωτοι, ὑπερήφανοι τὸν χαρακτῆρα καὶ εὐσεβέστατοι. Ἐνεκα τῶν ἀρετῶν τῶν τούτων ὁμοθυμοῦν ἐξηγέρθησαν πρὸ δεκαετίας, ὅτε βάρβαρος Τούρκος ἀπεπειρήθη νὰ βεβηλώσῃ τὸ νεκροταφεῖον τῆς πόλεως. Τὸν πατριωτικὸν δ' αὐτῶν ἐξεδήλωσαν οἱ Ἀρμενιοὶ τὸ 1897 κατὰ τρόπον, ὃν πολλὰ μέρη τῆς ἀλυτρώτου Ἑλλάδος ἀπειλοῦσι νὰ θονήσωσιν. Ἐν μίᾳ τῶν ἡμερῶν τοῦ ἀτυχοῦς ἐκείνου πολέμου ὁδηγούοντα καὶ δύο νέοι Ἀρμενιοὶ τὰ πάντα ἐγκαταλιπόντες κατήλθον εἰς Ἀθήνας, ἵνα πολεμήσωσι κατὰ τοῦ προικινοῦ ἐχθροῦ τοῦ γένους.

Οἱ συνοικούντες τοῖς ἡμετέροις ἐν Ἀρμενίᾳ Τούρκοι εἶναι ὡς ἐλέθρη, πολὺ ὀλιγώτεροι κατ' ἀριθμὸν τῶν ἡμετέρων. Ἀλλ' ὡς εἰκὸς ὑστεροῦσι καὶ πνευματικῶς, μάλιστα δὲ ἀπὸ τοῦ νῦν Σουλτάνου, ὅστις δύνανται νὰ κληθῇ ὁ φωτιστὴς τῶν Τούρκων ἅτε ὑποστηρίξας τὴν παιδείαν, ὡς οὐδεὶς ἕτερος Σουλτάνος. Ἰδρῶθησαν τοιχοειδῆς ὁμιλικὸν σχολεῖον καὶ σχολαρχεῖον ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως ἀμφοτέρω συντηρούμενα.

Ἡ τοποθεσία τῆς πόλεως Ἀρμενίας εἶναι ἐκ τῶν μαγευτικωτάτων. Εἶναι ἐκτεταμένη ἐπὶ χερσονήσου καὶ τὸ βλέμμα πίπτει ἐκ τῶν τριῶν μερῶν ἐπὶ τῆς γελώσης κυανῆς θαλάσσης, ἐν ᾗ ὁπίσθεν καταπραΐνη καὶ κατάρυτος ἀπλοῦτα κοιλὴς διατεταμένη πρὸς καὶ πρὸς τερπνοτάτων λόφων.

Ἡ Ἀρμενία ἀπέχει τῆς Κωνσταντινουπόλεως περὶ τὰ 80 γεωγραφικὰ μίλια, δις δὲ τῆς ἐβδομάδος ἀτμόπλοια καταπλένουν εἰς τὸν ἀρκατέστατον λιμένα τῆς Ἀρμενίας φέρουσι εἰς ἐπικρινόμενῃ τὴν ἑλπίαν χερσονήσον μετὰ τοῦ λοιποῦ κόσμου.

Τὸ ἐμπόριον εἰς χεῖρας τῶν ἡμετέρων, ὡς εὐνόητον, εὐρισκόμενον κατὰ τὸ πλεῖστον εἶναι κυρίως ἐξαγωγικὸν τῶν προϊόντων τοῦ τόπου, ὃν τὰ κυριώτατα εἶναι ὁ οἶνος, τὸ ἔλαιον, αἱ ἐλαίαι, ἡ μέταξ, αἱ ὀπώρα καὶ οἱ ἰχθύς.

Καὶ ἡ βιομηχανία ἀσχολούμενη ἰδίᾳ εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν ἐπιχωρίων προϊόντων δὲν εἶναι ἐντελῶς παρεμειλημένη. Ἡ τῶν οἶνων μάλιστα καὶ οἰνοπνευμάτων ἐπέτελεσε θαυμαστὰς προόδους, ὡς πείθεται ὁ μανθάνων, ὅτι τὸ ἐργοστάσιον τοῦ κ. Γ. Κοτρῶν κατὰ τὴν ἐν εἰς 1903 τελεσθεῖσαν ἐκθεσὶν ἐν Ἀθῆναις ἔτυχε διπλώματος τιμῆς, ἐν τῇ διεθνεῖ δὲ τῷ 1905 ἐκθέσει τῆς Μασσαλίας, τῶν προϊόντων τοῦ ἐργοστασίου τοῦ κ. Γ. Κοτρῶν κριθέντων ἐκτὸς συναγωνισμοῦ, ὁ κ. Γ. Κοτρῶν ἐξελέθη ἀλλανδοδίκης.

Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐλαιοργία ὁσάυτως ἀμύχεται. Πρωτεύει δὲ πάντων τὸ ἐλαιουργεῖον τοῦ κ. Κ. Μακρῆ διευθυνόμενον ὑπὸ τοῦ σπουδαίου καὶ ἐν τῇ βιομηχανικῇ ἀκαδημίᾳ τοῦ κ. Ρουσσοπούλου ἐν Ἀθῆναις κ. Ἀρ. Μακρῆ. Σπουδαία πρόοδος ὁσάυτως ἐπέτελεσθη καὶ ἐν τῇ μεταξουργίᾳ παραγωγὴ σιρκιὰ ὀφθαλμικῶν διὰ τὴν ἐπιτοπὸν ἰδίᾳ καταναλίσκων, τελευταίον δὲ ἰδρῶθη καὶ ταπητουργεῖον κατασκευάζον ἀνατολικὸς τάπητας.

Ἀλλὰ πόσα δὲν θὰ ἰδύναντο νὰ γίνωσιν ἐν τῇ εὐλογημένῃ χερσονήσῳ τῆς Κιλικίας, ἐν ᾗ ἡμετέροις ἐμποροὶ καὶ βιομηχανοὶ ἐσπνέοντο καλλίτερον τὴν ἡμετέραν πατρίδα, τὴν ἑλληνικωτάτην Ἀνατολὴν ἐν ᾗ ἡμετέροις ἐργάζεαι ὀλιγώτερος ἔχοντες καπνοῦ εἰς τὴν ἐκπλήξιν καὶ πλεονέκτησιν ἀντὶ νὰ ἐκπατρίζωνται διαπερῶντες ὡσεὶ νεοὶ, ὅπως δεινότερα ταλαιπωρῶνται, ἐρρίπτον τὸ βλέμμα των εἰς τὴν εὐρύμαστον γῆν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, γῆν ἡμετέραν καὶ φιλόστοργον καὶ ὅχι ἄλλαν, ἐν ᾗ οἱ Ἕλληνες ἀντὶ τῆς γλυκείας καὶ τῆς περιφρονήσεως θὰ εὐρωσι σάκεπν καὶ προστασίαν.

Ἐλθωμεν νῦν ἐπὶ τοὺς ἄλλους συνοικισμοὺς τῆς Κιλικίας χερσονήσου.

Γωνιά. Εἰς τοὺς παραπλέοντας ΒΔ ἐξ Ἀρμενίας προσπίπτει εἰς τριῶν μιλίων ἀπόστασιν τὸ χωρίον τοῦτο Γωνιά οὕτω κληθὲν ἐκ τῆς θέσεως, πύθωνός, ἣν κατέχει. Περιλαμβάνει 281 οἰκογενεῖας καὶ 1318 ψυχὰς, τὸ ὅλον δὲ τῶν κατοίκων αὐτοῦ εἶναι γνήσιωτατοὶ Ἕλληνες. Τὸ χωρίον δὲν φαίνεται παλαιόν, ἡ παράδοσις δὲ φέρει, ὅτι συσφισθῇ πρὸ 200 ἐποίτου ἔτιον ἐκ τῶν ἐν διαλύσει εὐρισκόμενων τότε παλαιῶν συνοικισμῶν τῆς χερσονήσου. Ἐν αὐτῷ λειτουργεῖ κοινὸν δι' ἀμφοτέρω τὰ φύλλα δημοτικὸν σχολεῖον, εἰς ὃ φοιτῶσι περὶ τοὺς 150 μαθητὰς καὶ ὑπὲρ οὗ ἡ ἑλληνικὴ κοινότης δαπανᾷ 32 λίρας κατ' ἔτος.

ταῦτα ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ εἶναι ἀποτέ-
λεμα ἀμύνης φυλῆς, ἥ ὅποια ἀπόφασιν ἔχει ἵνα
τοιαύτης εἰς τὰς ἀγριότητας τῶν πολυμήλων της,
ἢ χειροκροτῶντες, ἢ δ' ἐξέτι.

